

Urejanje vodooskrbe na območju KS Anhovo - Deskle

Občinska uprava

V zadnjem letu je bilo urejanje vodooskrbe na območju KS Anhovo-Deskle ena od pomembnejših medijskih tem, ki je žal v javnost iznesla tudi zelo veliko dezinformacij. V izogib napačnih informacijam smo pripravili podrobnejši pregled dogajanja v zadnjem letu dni – od decembra 2020.

Občinski svet je na svoji 5. izredni seji 10. decembra 2020 poleg tega, da je potrdil namero o obnovi vodarne Močila, sprejel tudi sklep, kjer nalaga občinski upravi, da pripravi analizo možnih sekundarnih vodnih virov, ki jih bo občina prijavila na evropske in nacionalne razpise, ko bodo ti objavljeni. O sekundarnem vodnem viru, za katerega se bo pripravila projektna dokumentacija, bo odločal občinski svet.

Krajani so že prej izpostavili tudi potrebo po tem, da se vodovod izpelje po trasi, ki bo potekala zunaj industrijske cone, s čimer smo se na občini strinjali. O tem pa govori tudi Strategija oskrbe s pitno vodo v Občini Kanal ob Soči.

S tem smo na občini prisluhnili tudi krajanom, ki so upravičeno zahtevali ureditev vodooskrbe na tem območju. Gre za razmerja, ki imajo večdesetletno zgodovino.

DEJAVNOSTI OBČINE V LETU 2021

V letošnjem letu je občina izdelala projekt za izgradnjo obkroga vodovoda izven industrijske cone v Anhovem v vrednosti okoli 500.000 EUR, ki je tik pred vložitvijo gradbenega dovoljenja. Ves postopek nekoliko upočasnjuje urejanje lastništva zemljišč oziroma njihov odkup. Kot primer lahko navedemo zemljišče, ki je v lasti Republike Slovenije, nima pa upravljavca, od katerega bi občina zemljišče lahko odkupila. To že urejamo z državo, in takoj ko bodo ti postopki rešeni, bomo vložili vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja. Po pridobitvi gradbenega dovoljenja bomo začeli gradnjo. Sredstva za izgradnjo vodovoda izven industrijske cone v Anhovem (trasa Močila–Deskle) so rezervirana v občinskem proračunu za leto 2022. Trasa je potrebna v vsakem primeru, tudi za priklop na vodni vir Mrzlek.

Skladno s sklepom občinskega sveta iz decembra 2020 izvajamo tudi dejavnosti za izgradnjo priklopa na vodni vir Mrzlek. **Za pripravo projektne dokumentacije za priklop na vodni vir Mrzlek bo v proračunu za leto 2022 zagotovljenih 28.000,00 EUR.** S tem bomo ena redkih občin v Sloveniji, ki bo imela urejeno zakonsko zahtevo po primarnem in sekundarnem vodnem viru.

Intenzivno poteka tudi prenova vodarne Močila. Dejstvo je, da je vodarna Močila v tem trenutku edini vir vodooskrbe za nekatera območja v Krajevni skupnosti Anhovo - Deskle. Za priklop na druge vodne vire je treba pripraviti projektno dokumentacijo, pridobiti gradbeno dovoljenje in zagotoviti sredstva. **Te dejavnosti na občini že potekajo.**

Ko bo vodarna obnovljena, vode ob večjih deževjih ne bo več treba prekuhavati, hkrati pa bodo krajani do izgradnje priklopa na Mrzlek lahko uživali boljšo vodo, kot jo imajo sedaj s staro vodarno.

O vseh načrtih, ki jih ima občina, smo seznanili Krajevno skupnost Anhovo - Deskle ter njene krajanke ob treh različnih priložnostih. Svoje namere je občina želela predstaviti tudi predstavnikom dveh okoljskih pobud, a so

njihovi predstavniki sestank zapustili, preden bi jim lahko predstavili načrte.

Na občini vemo, da je ustrezna vodooskrba izrednega pomena za vse prebivalce naše občine. Ravno zato vsako leto namenimo največ sredstev prav za urejanje vodooskrbe, ki pa žal poteka postopoma in ne gre iz danes na jutri.

V letošnjem letu je bilo narejenega veliko dela za ureditev ustrezne vodooskrbe na območju Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle. Potekali so številni sestanki s projektanti, z ministrstvi in tudi s podjetjem Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica za namene priklopa na Mrzlek. Pripravljali smo projektno dokumentacijo, kupovali zemljišča, urejali služnosti in iskali rešitve. Vemo, da krajani v praksi tega dela za zdaj še ne občutijo, vendar so to koraki, ki jih je nujno izvesti, preden se gradnja lahko sploh začne in se investicija pozna tudi v življenju vsakega uporabnika.

Občina Kanal ob Soči in Režijski obrat Občine Kanal ob Soči zanikata vse trditve, ki se pojavljajo v javnosti, da je voda na območju Anhovega onesnažena in strupena. Na območju, ki se oskrbuje iz vodarne Močila, poteka tedenski monitoring kakovosti vode, ki ne kaže nobenih neskladij.

Predstavitve nove vodovodne trase Močila-Deskle

Borut Jermol

Celotna vodooskrba v občini Kanal ob Soči je tako kot drugod po Sloveniji izpostavljena strogim kriterijem in pogojem, ki jih režijski obrat izpolnjuje. Analizo vode izvaja državna inštitucija – Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), ki tudi nosi odgovornost za pravilnost rezultatov. Nadzor pa izvaja Ministrstvo za zdravje – Zdravstveni inšpektorat. Voda na območju vodovodnega sistema Anhovo izpolnjuje zahteve Pravilnika o pitni vodi, zato informacije, da več kot 1100 ljudi v Anhovem nima dostopa do pitne vode, ne držijo. Res pa je, da je sistem treba ustrezno obnoviti, kar pa občina že dela.

AMANDMAJI K DRŽAVNEMU PRORAČUNU IN DODATNA SREDSTVA ZA VODOOSKRBO V OBČINI KANAL OB SOČI

V mesecu novembru 2021 nas je presenetila pobuda Inštituta 8. marec, ki je skupaj s Civilno iniciativo DANES! in društvom EKO Anhovo in dolina Soče predlagal vložitev amandmaja za pridobitev sredstev iz državnega proračuna za priklop na Mrzlek. Občina Kanal ob Soči, županja in občinski svetniki so to pobudo takoj podprli ter se povezali s svojimi poslanci, da pobudo z glasovanjem podprejo, kar se je tudi izvedlo.

Hkrati pa je županja Tina Gerbec »izkoristila« priložnost in po svoji stranki poskrbela tudi za pridobitev dodatnih sredstev za ureditev vodooskrbe tam, kjer vode iz javnega vodovoda sploh še ni. Tako sta bila vložena še dva amandmaja za ureditev vodovodnega sistema Ilovica in Koprivišče, ki sta tudi bila potrjena. Ker ima občina za izgradnjo teh dveh vodovodnih sistemov že pridobljeni pravnomočni gradbeni dovoljenji, bo lahko takoj začela gradnjo. Del sredstev pa je že zagotovljenih v občinskem proračunu za leto 2022.

Občina Kanal ob Soči in KS Anhovo - Deskle sta s svojimi obljubami in zavezami občanom v oktobru opravili predstavitev nove vodovodne trase Močila- Deskle in dejavnosti za priklop na novi vodni vir Mrzlek. Predstavitve, ki se je zaradi epidemioloških razmer odvijala v dveh delih, se je udeležilo lepo število krajanov, ki so prejeli informacije neposredno od občinskih služb. Jutranje predstavitve se je udeležila tudi županja Tina Gerbec, ki je pojasnila, kako poteka prenova vodarne Močila in dejavnosti projektiranja in izvedbe trase priklopa na Mrzlek. V sklopu izvedbe nove trase je županja povedala, da

vodijo tudi druge vzporedne dejavnosti pri projektiranju povezovalnega pločnika Anhovo-Gorenje Polje, javne razsvetljave Anhovo-Močila in fekalne kanalizacije Robidni Breg-Anhovo do nove ČN Anhovo, za katero potekajo dejavnosti za prevzem v last občine Kanal ob Soči.

Predstavitve je potekala v dobrem vzdušju in konstruktivnem pogovoru vseh udeležencev, ki so si izmenjali različna mnenja in stališča. V prihodnje si vsi skupaj želimo konstruktivne izmenjave mnenj, slišanja drug drugega ter iskanja skupnih rešitev za dobrobit občanov.

Do oddaje tega članka na občini še nismo prejeli informacije o točnih zneskih in vsebini sredstev. Dodatna sredstva nam bodo omogočila, da bomo projekte, ki jih na občini že izvajamo, lažje in hitreje izpeljali. Zagotavljamo pa, da bomo na občini naredili vse za izvedbo tako projekta priklopa na Mrzlek kot tudi za izgradnjo vodovodov Ilovica in Koprivišče.

Za kakršna koli dodatna vprašanja v zvezi z urejanjem vodooskrbe in kakovosti vode se

obrnite na Režijski obrat (05 398 12 08, vinko.medvescek@obcina-kanal.si).

Za razrešitev kakršnih koli dvomov, ki se pojavljajo zaradi dezinformacij, ki jih nekatere skupine širijo v javnosti, se obrnite na občino (05 398 12 00, obcina.kanal@obcina-kanal.si).

Vodooskrba v občini Kanal ob Soči

Andreja Nanut

Eden izmed glavnih ciljev občine je zagotavljanje občanom kakovostno in varno oskrbo s pitno vodo. A značilnost občine je veliko območje z razpršeno poselitvijo, kar pomeni tudi veliko razpršenost vodovodnih sistemov. Zato je ta naloga zahtevnejša.

V občini deluje 13 vodovodnih sistemov, ki jih upravlja občina s pomočjo lastnega režijskega obrata in iz katerih se zagotavlja pitna voda 89 % uporabnikom. Občina je v zadnjem desetletju vložila približno pet milijonov evrov v javno infrastrukturo, vezano na oskrbo s pitno vodo, in sicer tako v gradnjo novih vodovodov kot tudi v posodobitve obstoječih sistemov, kjer zato ni več treba prekuhavati vode ob večjih nalivih. Že urejenim pripravam pitne vode z ultrafiltracijo (Lig, Prilesje, Plave, Ajba, Gorenje Deskle, Avče, Ložice, Ročinj in Kambreško) manjka še posodobitev vodarne Močila, ki bi v skladu s sprejeto Strategijo oskrbe s pitno vodo v Občini Kanal ob Soči zagotavljala nemoteno in varno oskrbo s kakovostno pitno vodo uporabnikom vodovodnega sistema Deskle. 11 % prebivalcev občine žal še vedno nima urejene oskrbe s pitno vodo in se oskrbujejo z vodo iz zasebnih vodovodov ali s kapnico.

Območje javnega vodovoda je območje, ki vključuje območja poselitve, obstoječa in predvidena poselitvena območja ali njihove dele ter posamezne stavbe ali gradbene inženirske objekte, za katere občina zagotavlja izvajanje javne službe ali je v občinskih predpisih zanje predvideno izvajanje javne službe iz enega javnega vodovoda. Območje javnega vodovoda večinoma obsega območje enega naselja, deloma ali v celoti. Izjemoma lahko pokriva območje javnega vodovoda več naselij ali pa je območje enega naselja pokrito z območji več javnih vodovodov.

VODOVODNI SISTEMI IN VODNI VIRI

V občini deluje 25 vodovodnih sistemov. Poleg teh 13 sistemov pa je še 11 vodovodnih sistemov takšnih, ki oskrbujejo manj kot 50 porabnikov. Vodovodni sistemi se napajajo

iz 39 površinskih vodnih virov, iz treh vrtin (Ledinca, Dermota, Ročinj), iz reke Soče, en vodovodni sistem pa prevzema vodo iz vodovoda v lasti sosednje občine.

43 % Slovenije prekriva kras. Vodo iz kraških vodnih virov obravnavamo kor površinsko vodo, saj zaradi narave kraških tal nima samo-očiščevalne sposobnosti, ki jo sicer ima podtalnica. Večina vodnih virov je tako občasno ali vse leto fekalno onesnaženih in izvorna voda postane v 1–2 dneh po močnejšem deževju motna. Torej je pri uporabi kraških vodnih virov za pitno vodo treba upoštevati naravo in ranljivost kraških voda. Pri uporabi kraških vodnih virov so za varno vodooskrbo zato nujni določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih kot tudi urejena, kakovostna priprava surove vode.

Opis posameznih vodnih virov: Na območju Občine Kanal ob Soči ni vodnega vira, ki bi s svojo zmogljivostjo lahko pokrival celotne potrebe po pitni vodi v občini. Na območju občine Kanal ob Soči je veliko manjših, površinskih vodnih virov. Zmogljivost teh vodnih

virov je zelo odvisna od količine padavin, v sušnem obdobju večina teh virov skoraj presahne. Prav tako so ti vodni viri zelo razpršeni po površini celotne občine. Najmočnejši vodni viri so ob vznožju Banjške planote (Kajža, Ajbica, Gornji Avšček, Špik). Na desnem bregu Soče po svoji zmogljivosti malenkost izstopa le izvir Rastoka. Skupno je za potrebe vodooskrbe prebivalcev občine Kanal ob Soči v okviru javne službe zajetih 39 izvirov.

Občina Kanal ob Soči je trenutno v začetni fazi priprave odlokov o zaščiti vodnih virov, ki jih pripravi Ministrstvo za okolje in prostor RS, postopek pa bo predvidoma zaključen v letu 2023.

Največ prebivalcev se v občini oskrbuje iz vodovodnega sistema Kanal (1574 prebivalcev, priključenih na javni vodovod) ter Deskle (1185 prebivalcev), zato v nadaljevanju sledi opis slednjih.

Vodovodni sistem Kanal oskrbuje naselje Kanal, Bodrež in Morsko. Voda za vodooskrbo Kanala je zajeta iz dveh izvirov na za-

JAVNI VODOVOD	KANAL	DESKLE
Število porabnikov vodovodnega sistema	1574 porabnikov	1158 porabnikov
Naziv zajetja in izdatnost	Kajža 7 l/s	Ledinca 4 l/s
	Ajbica 3 l/s	reka Soča 40 l/s
Dolžina cevi nad DN 80	8960 metrov	9740 metrov
Število vodohranov	2	2
Število črpališč	2	1
Število naprav za obdelavo pitne vode	3	2
Količina vode, ki jo zagotavlja	132.500 m ³ /leto	81.000 m ³ /leto

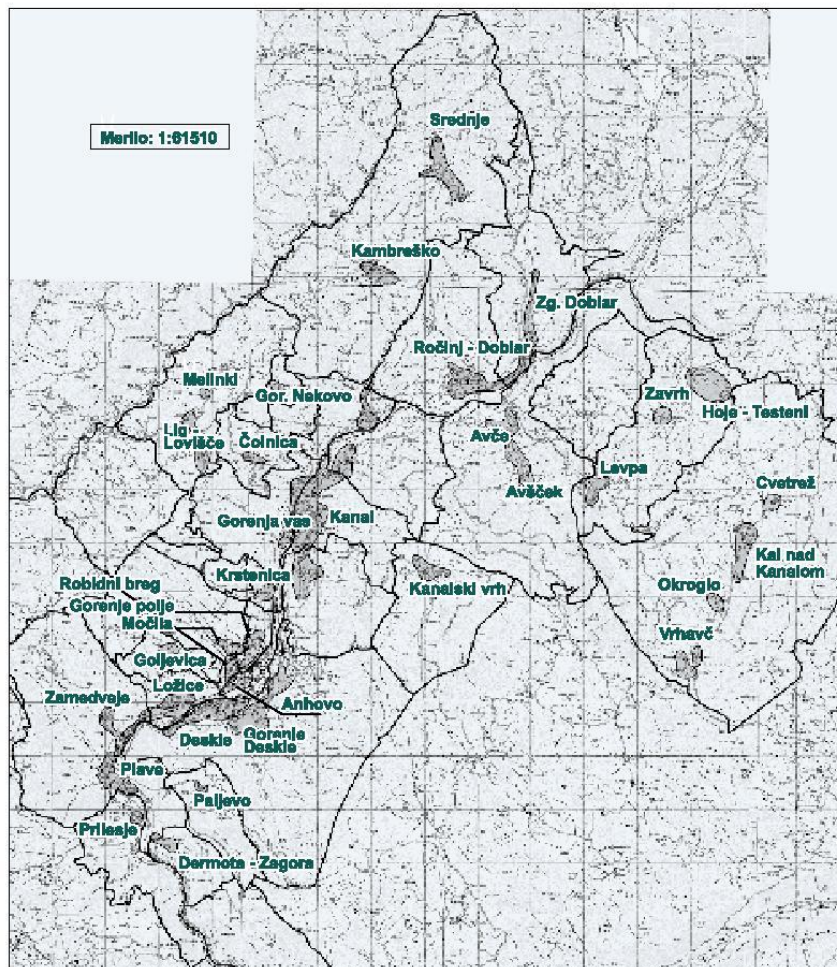
jetju Kajža v dolini potoka Avšček. Priprava pitne vode se izvaja v vodarni v Avčah, ki je bila zgrajena leta 2018. Priprava vode se izvaja po sodobnem postopku, imenovanem ultrafiltracija, zato od takrat naprej vode tudi ni treba več prekuhavati ob večjih nalivih. Vodohran Kanal je na Grajski ulici v Kanalu, iz njega se napajajo naselja Kanal, Bodrež, Gorenja vas in Morsko.

V obdobju 2022–2025 načrtujemo dokončanje novega vodovoda iz vodohrana Grad do trga v Kanalu in obnovo dotrajanega vodovoda po delu Gregorčičeve ulice v Kanalu. Prav tako načrtujemo obnovo vodovodnih napeljav v vodohranu Grad.

Vodovodni sistem Deskle oskrbuje naselja Deskle, Močila, Anhovo in Robidni breg. Vodooskrba spodnjega dela naselja Deskle je zagotovljena iz vodarne Ledinca in vodarne Salinvest na Gorenjem Polju (Močila). V črpalšču Ledinca je urejena priprava vode s peščeni filtri, UV-dezinfekcijo in kloriranjem.

Pitna voda za vodooskrbo Gorenjih Deskel je zajeta iz izvirov Kolovrat 1, Kolovrat 2 in Špik v povodju potoka Rohot. Vsa tri zajetja so med seboj povezana. Voda iz zajetij se umiri v umirjevalnem vodohranu Špik, tik ob zajetju Špik. Vodohran Frlšč je lociran nad naseljem Gorenje Deskle. V decembru 2016 je bila zaključena izgradnja nove postaje za pripravo pitne vode po postopku ultrafiltracije. Vodohran Jurjevo je lociran nad spodnjim delom naselja Deskle.

V obdobju 2022–2025 načrtujemo izgradnjo novega vodovoda od vodarne Močila na Gorenjem Polju do Deskel. V tem obdobju bomo na vodovodu Deskle posebno pozornost posvetili zmanjševanju izgub pitne vode.

PRIKAZ POKRITOSTI NASELIJ Z OBMOČJI JAVNEGA VODOVODA
(Vir: Program oskrbe s pitno vodo v Občini Kanal ob Soči za obdobje 2022–2025)